

Grietje Supheert-Dolfing (1903-1945)

Inhoud

Persoonsgegevens.....	1
Levensverhaal.....	1

Persoonsgegevens

Geboortegegevens	Zweeloo 16 oktober 1903
Ouders	Jan Dolfing en Johanna Naber
Huwelijksgegevens	Zweeloo 5 december 1930
Echtgeno(o)t(e)	Jan Supheert
Woonadressen	Oud-Schoonebeekerveld B20a (Stieltjeskanaal)
Overlijdensgegevens	Oud-Schoonebeekerveld 24 maart 1945
Doodsoorzaak	Hoofd- en dijwond rondvliegende vliegtuigkogels
Begraafgegevens	Oud-Schoonebeek

Levensverhaal

Tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog – op zaterdag 24 maart 1945 om zes uur ‘s middags – vindt een beschieting plaats door Engelse gevechtsvliegtuigen. Er werd geschoten op een wagen beladen met buntgras aangespannen met paard, die beschutting had gezocht vóór het huis van Berend Keizer aan het Stieltjeskanaal te Oud-Schoonebeekerveld, het huidige Zandpol. Het paard werd gedood en de kogels raakten de huizen van de burens Pat, Supheert en Keizer. Ze gingen door muren en deuren heen, waarbij Grietje Dolfing, de vrouw van Jan Supheert, en zijn dochter Hendrikje – die samen de vaat deden, maar naar de kelder waren gevlucht – werden getroffen. In het hele huis worden kogelgaten aangetroffen, o.a. in de keuken en de kelderdeur. Buurman Harm Pat is als eerste bij moeder en dochter, kort daarna gevolgd door buurman Berend Keizer. Grietje Dolfing ligt dood in de kelder. Dokter D. Hoving, arts aan de Zijtak 4 te Nieuw-Amsterdam en die er is bijgehaald, constateert een zware hoofd- en dijwond veroorzaakt door één of meer kogels. Ze is door bloedverlies overleden. Dochter Hendrikje Supheert heeft een buikschot,

en is door beide buurmannen uit de kelder gedragen en op bed gelegd. Zij wordt vervoerd naar het ziekenhuis in Emmen, maar haar toestand is niet gunstig. Het dochttertje sterft de volgende avond op 25 maart 1945 om 21:00 uur in het ziekenhuis.

Grietje Dolfing werd op 16 oktober 1903 in Zweeloo geboren als dochter van landbouwer Jan Dolfing en Johanna Naber. Zij huwde op 5 december 1930 in Zweeloo met Jan Supheert, geboren op 23 juli 1901 in Coevorden als zoon van Minne Supheert en Hendrikje Beuker. Haar schoonouders woonden aan de Kanaalweg in Oud-Schoonebeek, tegenover de turfstrooiselfabriek van Veldkamp. Het echtpaar krijgt twee kinderen: Jan (geb. Zweeloo 6 december 1930) en Hendrikje (geb. Schoonebeek 1 april 1933).

Op 1 december 1936 was Jan Supheert een huurovereenkomst aangegaan met het Veenschap "Oud-Schoonebeekerveen", waarbij hij tot en met 30 april 1939 de brugwachterswoning huurde bij de ingang van het Veenschapskanaal aan het Stieltjeskanaal. Het echtpaar Supheert-Dolfing moest de brug draaien in de weg langs het Stieltjeskanaal. Op 1 mei 1939 werd het contract met drie jaar verlengd tot 30 april 1942, en het wordt nogmaals met drie jaar verlengd tot 30 april 1945.

(bron: Finke, B.J., 'Oud Zandpol. De geschiedenis van een (veen)arbeidersdorp 1877-1950', p. 169-174, november, 2017)

Grietje Dolfing (1903-1945) en Jan Supheert (1901-1964)

Op 25 maart 1945 werd door Hette Visser, Hoofdwachtmeester der Marechaussee te Oud-Schoonebeek, een proces-verbaal opgemaakt van een beschieting door een Engelsch vliegtuig, waarbij een vrouw gedood en een meisje gewond werd: *'Getuige I. Harm Pat, geboren te Schoonebeek 14 Augustus 1906, landbouwer, wonende te Schoonebeekerveld B.20b, die verklaart: "Hedenavond omstreeks zes uur vlogen hier Engelsche jagers rond. Een daarvan begon te schieten waardoor mijn woning en die der bureu, waaronder die van Supheert, getroffen werd. Nadat de beschieting had plaats gehad riep mijn knecht "bij Supheert komt niemand naar buiten, die konden weleens geraakt zijn." Ik ben toen, ongeveer 10 Minuten na de beschieting de woning van Supheert binnen gegaan en trof de bij mij welbekende Grietje Dolfing, echtgenoot van Jan Supheert en haar dochtertje in den kelder aan. De vrouw van Supheert was reeds dood en het meisje was in den buik gewond. Met Berend Keizer, die vlak na mij binnenkwam, heb ik het meisje uit den kelder gedragen en op bed gelegd. Terstond is een der omstanders naar den dokter gereden. De vrouw van Supheert en haar dochtertje moeten in den kelder geraakt zijn door de kogels. In de deur van de kelder zit een kogelgat."*

Getuige II. Gehoord op Zondag 25 Maart 1945, Berend Keizer, geboren te Stad Hardenberg 16 December 1801, landbouwer, wonende te Oud-Schoonebeekerveld B.20, die verklaart: "Gisterenavond omstreeks zes uur schoot een Engelsch vliegtuig vermoedelijk op een voor onze woning staanden wagen beladen met buntgras. Onze woning, van Supheert en die van Pat werden door de kogels nogal getroffen. Er werd geroepen dat bij Supheert wat gebeurd was. Ik ben toen de woning van Supheert binnengegaan, waar ook Harm Pat aanwezig was. Ik zag dat de mij welbekende Grietje Dolfing, echtgenoot van Jan Supheert dood in den kelder lag. Haar Dochtertje Hendrikje was daar ook en bleek in den buik gewond te zijn. Pat en ik hebben het meisje uit den kelder gedragen en op bed gelegd. De vrouw en het meisje moeten in den kelder geraakt zijn door de kogels. In de keuken zijn enkele gaten en in de kelderdeur zit een gat afkomstig van kogels.

Getuige III. Gehoord: D. Hoving, geboren te Ooster-hesselen 19 October 1901, arts, wonende te Nieuw-Amsterdam, Zijtak No. 4, die verklaart: "Ik heb de mij welbekende Grietje Dolfing, echtgenoot van Jan Supheert in haar woning in den kelder dood aangetroffen. Zij had een zware hoofd en dijkwond. Door verbloeding is zij overleden. De wonden zijn veroorzaakt door een of meer kogels. Het dochtertje heeft een buikschot. Zij is vervoerd naar het ziekenhuis te Emmen. Haar toestand is niet gunstig."

Door mij, verbalisant, wordt verklaart dat in de woning van Supheert van onder tot boven toe kogelgaten zitten. In de keuken zijn kogelgaten en in de deur toegang gevende tot de kelder zit ook een kogelgat. De kelder is smal en ondiep, zoodat deze weinig beschutting bied tegen inslaande kogels. Het lijk van vrouw Supheert was nog in de woning aanwezig en werd door mij herkend. Zij was genaamd Grietje Dolfing, geboren te Zweelo 16 October 1905, echtgenoot van Jan Supheert, wonende te Oud-Schoonebeekerveld B.20a. Het Dochtertje is genaamd: Hendrikje Supheert, geboren te Schoonebeek 1 April 1933, wonende te Oud-Schoonebeekerveld B.20a.'

(bron: Archief secretarie Schoonebeek, dossiernr. 1.782, Gemeentearchief Emmen)

Na het overlijden van zijn vrouw en dochter besluit Jan Supheert blijkbaar versneld te stoppen met zijn functie als brugwachter. De overeenkomst zou eindigen op 30 april 1945, maar hij stopt al op 9 april 1945. Jan Supheert vertrekt met zijn zoon Jan uit de gehuurde brugwachterswoning en is gaan inwonen op de boerderij van zijn ouders aan Kanaal A, huidig adres Kanaalweg 13 te Schoonebeek. L. Krist uit Emmen schrijft op 10 april 1946 een rapport betreffende zijn bezoek aan Jan Supheert, geboren 23 juli 1901, wonende Oud Schoonebeek B.54: *'Bij het bezoek door mij aan de familie Supheert gebracht, was betrokkene niet thuis. Uit mededeelingen van de moeder en een broer van betrokkene bleek, dat bij een beschieting van geallieerde vliegtuigen op 24 Maart 1945 de vrouw en een kind van Jan Supheert dodelijk getroffen werden.*

Verder is er veel schade aangebracht aan huisraad en kleding. Deze is opgegeven aan de schadeenquête commissie. De familie Supheert woonde te Schoonebeek B.20a een klein landbouw bedrijfje, groot 2 H.A. bouwland, één koe. De vrouw bediende tevens de brug in de onmiddellijke nabijheid van de woning, terwijl de man als opzichter werkzaam was, en thans nog is bij de Veenschap Oud-Schoonebeek. (loon f 30.- per week). Na de catastrofe is Jan Supheert met zijn overgebleven zoon, geboren 6 December 1930, opgenomen in het gezin van zijn moeder. Dit gezin bestaat thans uit bovengenoemde beide personen, de moeder 66 jaar een ongehuwde dochter 40 jaar en een dito zoon 36 jaar.'

(bron: Archief secretarie Schoonebeek, doosnr. S361, Gemeentearchief Emmen)